

ἀνὴρ ναυεχὴς, φρόνιμος, πρῶτος, καὶ εἰρηνικός, ὅσις ὀσίως καὶ θαυρέως διίδυνας τὸν θρόνον ἔτι πέντε, ἢ κατ' ἄλλως πέντε ἔτη, καὶ μῆνας δύο, ἢ καὶ κατ' ἄλλως ἔτι μόνᾳ τέσσαρα, βαρὺ θανάτῳ ἐτελεύτησε μηνὶ μαΐῳ 1707. Ἐπὶ τῆς πατριαρχίας τῆς τῷ 1703. ἐκανόνιστε συνοδικῶς, εἰς τὸν τῶν Ἀγίων ἀριθμὸν συγκατατάξας, Διονύσιον Ἀρχιεπίσκοπον Αἰγίνης, Ζακύνθιον, τῶ ὁ τοῖς τὸ λείψανον σώζεται εἰς τὴν Ζακύνθον, ἐτελεῖν θαύματα διηνεκῶς.

§. 8. Μετὰ τὸν Γαβριὴλ, κοινῆ γνώμῃ τῆς Συνόδου ψηφίζεται ὁ Ἡρακλείας Νεόφυτος, μουσικός συμβεβλῆτων τῶν Αυτοκράτορος, πρὶν δὲ λάβῃ τὸ κῦρος ἀπὸ τὸν Βεζύρην, ἐσυκοφαντήθη παρ' ἐχθρῶν τινος, ὡς κατασκοπος ποτὲ καὶ προδοτὴς τῆς βασιλείας, διὸ εἰς κάτεργον καταδικάζεται. Δι' αὐτὴν τὴν αἰτίαν καὶ πολλοὶ δὲν ἀναφέρουσι τὸν Νεόφυτον μεταξὺ τῶν Πατριαρχῶν. Αὐτ' αὐτῆ δὲ ἀναβιβάζεται εἰς τὴν Πατριαρχικὴν ἀξίαν Κυπριανὸς ὁ Καισαρείας, τὴν βίβδον δὲς αὐτῷ ὁ Κυζίκου μητροπολίτης, ἐχίρρευε γὰρ τότε ὁ Ἡρακλείας θρόνος, μετὰ τὸν Νεόφυτον. Οὗτος ὁ Κυπριανὸς κατὰ τινὰς ἀμαθίας καὶ μέθυστος, καὶ εἰς ἄκρον ἐρασιχρήματος, ἐμισήθη παρὰ πάντων, διὸ ἐπροσκλαυθήσαν πρὸς τὸν Βεζύρην ὡς ἀνάξιος τῆς Πατριαρχίας, καὶ ἐξορίζεται εἰς τὸ ὄρος, πατριαρχεύσας ἔτι δύο, καὶ μῆνας ἕξ· ἕτεροι δὲ λέγουσιν ὅτι ζῶν ἀπλῶς, καὶ χωρὶς ἐπίδειξιν, μάλιςα θέλων νὰ ἀνανεώσῃ τὴν ἀρχαίαν σεμνότητα, καὶ τὴν εὐταξίαν, ἀπηγόρευσε τὰ πολύτιμα καὶ πολυέξοδα φορέματα, ὅλα γὰ ἀργυρὰ σκεῖν· καὶ ἠνάγκασε τὰς ἱερωμένους νὰ ζῆν μὲ λιτότητα, διὸ καὶ ἐμισήθη, καὶ ἐκατηγορήθη.

§. 9. Μετὰ τὸν Κυπριανὸν γίνεται Πατριάρχης Ἀθανάσιος Ἀδριανουπόλεως, ἀνὴρ πεπαιδευμένος, εἰδήμων τῆς τε Ἑλληνικῆς, Λατινικῆς καὶ Ἀραβικῆς διαλέκτου, μᾶλλον δὲ ἐν τῇ μουσικῇ ἦν τέλειος. Ἀλλ' ἐπειδὴ μὲ σφοδρότητα καὶ αὐστηρότητα ἀρχίσσε νὰ διοικῇ, ἐφθονήθη, καὶ διεβλήθη πρὸς τὸν Βεζύρην, ὡς ἐραστὴς χρημάτων, καὶ νεωτερίζων εἰς τὰ τῆς θρησκείας ἡμῶν, ἐπειδὴ καὶ πᾶσα ἡ σκεδὴ αὐτῆ ἦν ἡ τῶν Φράγκων βίβλων ἀνάπτυξις, ἐμετέφραζε τότε τὸ τετραγύλωσσον Λεξικὸν τῆς Μενύσκη εἰς τὴν Ἑλληνικὴν διάλεκτον. Ὅθεν ἀνελπίζως μὲ ὄλον ὅπῃ εἶχε καὶ πολλὰς συμβουδὰς ἐξάγεται τῶ θρόνου, ἀφ' ἧς ἐπατριαρχευσεν ἔτος ἓν, καὶ μῆνας τέσσαρα, καὶ ἀντ' αὐτῆ γίνεται Κύριλλος Κυζίκου ὁ Λέσβιος, ἀνὴρ εὐσεβείας καὶ βίω σεμνῶ κεκοσμημένος, εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς παιδείας, τῆς τε Γραφῆς καὶ τῶν Πατέρων. Οὕτως δὲ τῆς βασιλείας εἰς Ἀδριανουπόλιν διὰ τὰς τότε κατὰ Γερμανῶν ἐκστρατείας, ἦτον ἐκεῖ ὁ Πατριάρχης μετὰ τῆς Συνόδου καὶ τῆς Κλήρου. Μία τῶν ἡμερῶν ὁ Βεζύρης ἐκάλεσε τὸν Πατριάρχην διὰ τινὰ αἰτίαν, καὶ δυσαρεσιθεὶς εἰς τὴν ἀποκρισίν τε ἐκίνησεν ὁ Βεζύρης τὴν κεφαλὴν

Νεόφυτος
Ἡρακλείας.

Κυπριανὸς
Καισαρείας.

Ἀθανάσιος
Ἀδριανουπόλεως.

Κύριλλος
Κυζίκου

ἐπτά. Κοινῆ δὲ γνώμῃ, Μελέτιος Ἀλεξανδρείας ὁ Πηγᾶς, ἐγένετο τοποτηρητὴς τῆς θρόνου διὰ ἓνα χρόνον, ὅτερον ἐκάλεσθη τὸ Β΄. ὁ Ματθαῖος, ὅσις πατριαρχεύσας ἔτι 4. κατ' ἄλλως δὲ 5. ἐβεβλήθη τῶ θρόνου, καὶ ἀπελθὼν ἐν τῷ Ἀθῶνι, καὶ μεγαλοσχιμονήσας, ἔμεινεν ἐκεῖ. Μετ' αὐτοῦ δὲ γίνεται ὁ Ματθαῖος Γ' Ἰωαννῶν τὸ Β΄.